

A TARTALOMBÓL

- **Nagycsalád - kis lányom program hírei**
  - *Már elérhető a harmadik feladat*
  - *Kedvenc környezetbarát termékek*
- **Klímaparát tippek**
  - *Az öko életmód Colin Beaven szerint*
- **Klímahírek itthon**
  - *Ne ösztönözzük az üzemanyag-felhasználás*
- **Kapcsolódó rendezvények itthon**
  - *Szabadulás az energiafüggőségtől*
  - *Indulnak az ÖkoKörök!*
- **Klímahírek külföldről**
  - *Elláthatunk 9 milliárd embert 2050-re?*
  - *Róma bukása és a klímaváltozás*
- **Olvasnivaló**
  - *Miért fontos a biodiverzitás?*
- **Érdekes honlapok**
- **Klímaparát termékek, szolgáltatások**
  - *Iskola PET-palackból*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Kedves Olvasóink!

Ismét tovább gondolkodunk arról, hogy

a **ZÖLD** viszonylag ritkán egyértelműen „fehér vagy fekete”,

azaz nem mindig könnyű eldöntenünk, hogy egy bizonyos helyzetben mi jelenti a leginkább környezettudatos választást. Azon gondolkodtunk el, hogy üzemanyag felhasználásunk és kibocsátásaink csökkentése érdekében vajon

érdemes új, alacsonyabb fogyasztású autót vennünk?

A kérdés fehérebb oldala:

- Ha újabb, energiahatékony és alacsonyabb fogyasztású autót veszünk, jelentősen csökkenthetjük károsanyag-kibocsátásunkat.
- Az újabb autók motorja optimalizált, számítógép-vezérelt üzemanyag égést tesz lehetővé, így alacsonyabb lesz nitrogén-oxid és szálló por kibocsátásunk.
- Ha szükségleteinkhez képest túl nagy az autónk (pl. már nem laknak velünk a gyerekek, de még mindig nagy autóval járunk-kelünk), kisebb autó vásárlásával jelentősen csökkenthetjük környezeti hatásunkat.

A feketébb oldal pedig:

- Ha még csupán 3-5 éves az autónk, új vásárlásával nagy valószínűséggel nem érünk el jelentős kibocsátás csökkenést.
- Az új autók gyártása nagy nyersanyag- és energiafelhasználással jár. Így, ha nem igazán jelentős a régebbi és az új autó közti különbség az üzemanyag-felhasználás hatékonyság terén, sokáig tart, mire „ledolgozzuk” az autó gyártásának környezeti költségeit, és mindent figyelembe véve kevesebb lesz kibocsátásunk.

Mit javasolhatunk tehát egy gyakorlatias, a fenntarthatóbb életmód megvalósítására törekvő háztartás tagjainak?

- ☞ Akkor vegyünk új autót, ha jelentősen tudjuk ezzel csökkenteni kibocsátásunkat (min. 5-10-15 évvel fiatalabb vagy kisebb autó).
- ☞ Utazzunk kevesebbet meglévő autónkkal, vagy utazzunk benne többen!
- ☞ Szervezzünk autó-megosztó közösséget...

Ezek több országban már igen jól működnek: személyek vagy családok tagként csatlakozhatnak a közösséghez, rendszeres tagsági díjat fizetnek, amelyért cserében rendszerben tartott, biztosított autót kapnak, amikor szükségük van rá. A legtöbb esetben azt is kiválaszthatják, hogy milyen autót szeretnének: kicsit, nagyot, kisbuszt stb.

Több város úgy is támogatja ezeket a rendszereket, hogy a tagoknak parkolóhelyeket tartanak fent, amelyet ingyen igénybe vehetnek – mivel kutatások bizonyítják, hogy az autó-megosztó (vagy *car-sharing*) közösségek a forgalmat is csökkentik...

Ha ez túl álomszerűnek tűnik ☺, először próbáljuk ki az autómegosztást barátainkkal!

Mi pedig, mint mindig, érdeklődve várjuk tapasztalataitokat!

A Szerkesztők, *Antal Orsolya és Vadovics Edina*

A cikk ötletének forrása:

Muren, D. (2009) Green's not Black & White. The Balanced Guide to Making Eco Decisions. Ivy Press

A milánói autó-megosztó rendszer
(Forrás: Creative Communities
(http://www.sustainable-everyday.net/main/?page_id=19))

Már elérhető az energiatakarékossági verseny harmadik feladata!

Örömmel értesítjük a Nagycsalád-kis lányom energiatakarékossági versenyben résztvevőket, hogy honlapunkon (<http://karbonkalkulator.hu>) elérhető a következő versenyfeladat. A legjobban szereplő családok értékes nyereményeket kapnak, többek között környezetbarát laptopot, kerékpárt vagy nyaralást ökopanzióban. (A nyeremények száma folyamatosan bővül!) A versenyhez bármely nagycsaládos csatlakozhat, de fontos, hogy minél előbb jelentkezik, annál nagyobb esélye van, hogy nyerjen!

A versenyben való részvételhez a következőket kell tenni:

1. Minden hónap elején leolvasni a mérőóra állásokat.
2. Első feladatként elvégezni egy egyszerű háztartási energia auditot. (Felmérni a fogyasztásokat a honlapon megtalálható dokumentum segítségével, és megtalálni azokat a pontokat, ahol energiát lehet spórolni.)
3. A honlapon meghirdetett további három versenyfeladat közül kettőt megoldani. Ezek közül a második feladatot most tettük közzé. Ez egy egyszerű, környezetvédelemmel kapcsolatos online kitölthető feleletválasztós tesztfeladat, amelyet az eddigi kiadványaink alapján állítottunk össze.

Minden kedves újonnan csatlakozott és már résztvevő versenyző családnak jó töltögetést kíván a Kislányom szervező csapata!

Kedvenc környezetbarát termékek a háztartásban

Jövő hét elején, egész pontosan január 31-én derülnek ki a Kislányom családi energiatakarékossági verseny első két feladatának pontszámai. Az első feladatként beadott, háztartási energiafogyasztást felmérő klíma-audit egyik pontjában arra kértük a versenyző családokat, árulják el, mi a kedvenc környezetbarát termékük és miért. A beérkezett válaszokból szemezgettük az alábbi listán szereplő dolgokat, amelyek sok családban népszerűek. A természetes, lebomló tisztítószer (különösen az ecet és a mosódió), illetve a saját kertből kikerülő bio termények voltak a legkedveltebbek. A listában a termékek ABC-sorrendben szerepelnek.

Köszönjük a sok jó ötletet a verseny résztvevőinek!

- BICIKLI - közlekedési -, sporteszköz és játék egyben.
- BIO-, HÁZISZAPPAN - nem szárítja a bőrt, és kevésbé szennyez, mint a tusfürdők.
- BIOTOJÁS (pl. ismerőskőtől) - szép nagy és sárga, boldog tyúktól származik.
- CITROMFŰ - nyáron a szúnyogokat elriasztja, nem kell bolti szúnyogriasztót használni.
- ECET – sokoldalúan használható (takarítás, kenyérsütés, vízköoldás, ruhafestés stb.).
- ENERGIATAKARÉKOS IZZÓ - fogyasztása alacsonyabb, élettartama hosszabb, pénzt és energiát lehet vele megtakarítani.
- ESŐVÍZGYŰJTŐ berendezés – vízfogyasztást csökkenti.
- HENNÁS HAJFESTÉK – a henna gyógynövény, a festék vegyszermentes.
- KECSKETEJ – ehető, iható, növeli az ellenállóképeséget az allergiákkal szemben.
- MIKROSZÁLAS TÖRLŐKENDŐ - víztakarékosan, tisztítószer nélkül lehet használni.
- MOSÓDIÓ - természetes, teljesen lebomló, hulladékként komposztálható.
- A+-os MOSÓGÉP - a 8kg töltetű mosógépet kevesebbszer kell bekapcsolni, és kevesebbet fogyaszt.
- MOSÓSZÓDA – olcsóbb, mégis ugyanolyan jó, mint bármelyik drága mosópor, nem lesz a mosógép vízköves tőle, másra is lehet használni, pl. gáztűzhely takarítására, mert kiváló zsíroló.
- ÖKO-TEXTIL termékek - bőrbarát, könnyű kezelni.
- PAPIRTOLL - nem kőolajból készült.
- SAJÁT ZÖLDSÉG – hogy tudjuk, mit eszünk! A megtermelt zöldség-gyümölcs a család büszkesége is.
- TEJ – házi, helyi tehenészetből való – valódi tej, nem messziről hozzák.
- SZÓDABIKARBÓNA - mindent le lehet vele takarítani.
- ÚJRAHASZNOSÍTOTT PAPÍR - a környezettudatosságra figyelmezteti azt, aki kézbe veszi.
- VÍZTISZTÍTÓ - a csapra szerelt víztisztító mellett nincs szükség palackozott ásványvízre, nem termelődik hulladék (műanyag flakon) és a vízminőség is kiváló.

Öko életmód – 10 zöld ötlet Colin Beaven-től

Akár tetszik, akár nem: tény, hogy akkor terheljük a legkevésbé a környezetünket, ha nagyrészt lemondunk a modern élet nyújtotta gépesített kényelemről, az ipari méretekben termelt élelmiszerekről, a világ másik feléről érkező háztartási termékekről. Sokaknak extrémnek tűnik, mégis pont ezt tette a New York-ban élő Beaven család! Colin, felesége és két éves kislányuk 2007-ben komoly lépésre szánta el magát: elhatározták, hogy egy éven keresztül megpróbálnak a lehető legkevésbé környezeti hatással élni. Egy teljes évig nem vásároltak csomagolt élelmiszert, nem használtak áramot (!), semmilyen motorizált közlekedési eszközt és WC-papírt sem! Viccen kívül: nem volt TV-jük, mosógépük (a kádban mostak), világításuk, autójuk stb.

A családi zöld kalandról film is készült, melynek legfőbb üzenete talán az, hogy környezetünket és az erőforrásokat akkor tudjuk leginkább kímélni, ha aktív tagjai és hasznélvezői vagyunk a helyi, szintén zölden gondolkodó közösségnek! A nyarat se egy fecske csinálja, mint tudjuk ☺ Vágjunk bele! Az alábbi tíz pont Colin Beaven öko életmódra vonatkozó ötleteit tartalmazza.

1. Ne együnk marhahúst. A világ marhahús előállítására többet árt a klímaváltozás folyamatának, mint a teljes szállítmányozó szektor. Nem is beszélve arról, hogy a marhahúsmentes vagy kevesebb marhahúst tartalmazó étrend az egészségünknek is jót tesz.

2. Ne vegyünk palackozott vizet. A műanyag palackok gyártása és az ivóvízellátás privatizációjának réme környezeti és társadalmi katasztrófával fenyeget. A palackozott víz ára a csapvízhez viszonyítva riasztó, minősége megkérdőjelezhető, ráadásul az sem tisztázott, milyen egészségügyi hatásai lehetnek a műanyag palackban tárolt italok fogyasztásának.

3. Tartsunk heti egy öko-napot. Heti egy teljes napon vagy délutánon át ne vegyünk semmit a boltban, ne használjunk gépeket, ne kapcsoljunk be semmilyen elektromos eszközt, ne főzzünk, ne vegyük fel a telefont, és egyáltalán: ne használjunk semmilyen erőforrást! A rendszeressé váló öko-napon hagyjuk magunkat és a bolygót is fellelegezni. Ne lepődjünk meg, ha a kezdetben spártai kényszerként megélt napok hatására javul az életminőségünk... ☺

4. Támogassunk közhasznú szervezeteket. Ne segítsünk embereket, szervezeteket azzal, hogy erőforrást fogyasztunk – azaz pl. hogy olyan terméket veszünk, amelynek eladásából a gyártó adott összeget jótékony célra ajánl fel... Valóban segíteni akarunk? A boltban nem fog menni! Támogassunk pénzzel és szabadidővel egy nekünk szimpatikus non-profit szervezetet.

5. Közlekedjünk „saját erőből”. Határozzuk el, hogy havonta egy bizonyos számú napon csak biciklivel vagy gyalog közlekedünk. Ezzel kevesebb fosszilis energiát használunk, az üvegházhatású gázok kibocsátása és a város légszennyezése is csökken, ráadásul meglesz a napi testmozgásunk is.

6. Ne pazaroljunk. A pazarlást a bolygó, a jövő és a pénztárcánk bánja. Ne fűtsük/hűtsük túl az otthonunkat - egy pár fok is sokat jelent. Teregetszük a ruhákat szárítógép használata helyett. Csak fele olyan messze utazzunk nyaralni, de kétszer annyi időre ☺ Ha a régi mobilunk még működik, ne akarjunk újat. Az elromlott, tönkrement dolgokat (zokni, vasaló, cipzár, táska stb.) próbáljuk megjavíttatni! A pazarláscsökkentő ötletek listája természetesen itt messze nem ér véget..

7. Szervezzünk közösségeket. Társasozzunk, hívjuk meg vacsorára a barátainkat, énekeljünk együtt. Egymás társaságának élvezete sokkal kevesebbe kerül a Földnek, mint az erőforrások nyújtotta öröme. Tanuljunk meg újra szórakozni és játszani úgy, hogy az ne kerüljön se pénzbe, se erőforrásokba.

8. A munkahelyünkön is tartsuk magunkat a „zöld szabályokhoz”. Nem csak otthon vagyunk felelősek a világ állapotáért!

9. Minden héten végezzünk pont annyi környezetvédelmi tevékenységet, amennyi időt amúgy a TV előtt töltenénk egy nap. Az önkénteskedés kiváló lehetőség, hogy hozzánk hasonlóan gondolkodó emberekkel találkozzunk, hogy új dolgokat tanuljunk a környezetvédelem és zöld életmód témában.

10. Higgyünk benne, hogy zöld életmódunk másokra is hatással lesz. A tudatos öko életmódot élők átgondolják, hogy szokásaik, fogyasztói döntéseik milyen hatással vannak a környezet állapotára, és magatartásukkal, megtakarításukkal megerősítik azokat a körülöttük élőket, akik még kezdők, de hasonló tudatosságra törekzenek. A sorsunk a kezünkben van – ha teszünk is érte!

Colin Beaven oldala, ahol további ötleteket és virtuális öko közösséget is találunk: <http://www.noimpactproject.org>

Forrás és további információ: <http://noimpactman.typepad.com/blog/2009/05/no-impact-mans-top-ten-ecolifestyle-changes.html>

Gödöllön vagy környékén laksz? Szeretnél megismerkedni olyan emberekkel, akik háztartásukat igyekeznek klímabaráttá tenni? Látogass el a havonta összeülő gödöllői klíma-klub egyik találkozására! **Részletek:** <http://klimaklub.greendependent.org/>

Colin és a család a saját készítésű triciklivel

Bizonyítottan veszélyesek az energiatakarékos izzók

Új bizonyítékot tárt fel a német környezetvédelmi hivatal (UBA) az energiatakarékos izzók veszélyességét illetően: **törésük esetén** jelentős mennyiségű mérgező higany juthat a helyiség levegőjébe.

Az UBA egy kísérletben kimutatta, hogy az izzók törését követően a higanyterhelés az ajánlott maximum - 0,35 mikrogramm/köbméter - húszszorosára növekszik a beltérben. A higany az energiatakarékos izzók gyenge pontja - fogalmazott az UBA igazgatója, Jochen Flasbarth a Die Welt című német lap szerint. Ezért középtávon olyan technológia kifejlesztését tartja szükségesnek, amely nem jár higanyterheléssel.

Az igazgató szerint a hagyományos izzókhoz viszonyított akár 80 százalékos energia-megtakarítást biztonságos termékekkel kell elérni. A fogyasztóknak azt tanácsolta, hogy a gyerekszobában és más helyiségekben, ahol magas a törés kockázata, olyan energiatakarékos izzókat alkalmazzanak, amelyeket műanyag borítás véd a sérüléstől.

Az iparágat Flasbarth arra szólította fel, hogy több biztonságos terméket forgalmazzon. Amennyiben a cégek ezt önként nem teljesítenék, akkor uniós jogszabállyal kellene őket erre kötelezni - hangsúlyozta, hozzáfűzve: középtávon teljesen ki kell vonni a higanyt az izzógyártásból. Jelenleg öt milligramm higanyt tartalmazhatnak az energiatakarékos lámpatestek.

A teszt során két márkás európai energiatakarékos izzót vizsgáltak meg - az egyik kettő, a másik öt milligramm higanyt tartalmazott. Egyik körül sem volt védőborítás, és forró állapotban törték szét őket. Öt perccel, sőt öt órával a törést követően egy méterrel a padló felett mért higanykoncentráció hatással lehet a várandós anyák, a kisgyermek és az arra érzékeny emberek egészségi állapotára.

Forrás: http://greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=26135

Ne ösztönözzük az üzemanyag-felhasználást

Az év első hónapjában többek sürgették az üzemanyagok jövedéki adójának csökkentését. A Levegő Munkacsoport egyetért a kormány azon álláspontjával, hogy az üzemanyag piaci árváltozását nem szabad ilyen módon befolyásolni. A civil szervezet **levélben hívta fel** Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter figyelmét arra, hogy egy ilyen adócsökkentés hasonlóan hibás döntés lenne, mint amikor az 1970-es évek olajválságai idején az akkori kormány a határon akarta megállítani az olajárak emelkedésének begyűrűződését. Az eredmény közismert: torz fejlődés, az elavult gazdasági szerkezet továbbélése, óriási pazarlás és hatalmas államadósság.

A jövedéki adó csökkentése mesterségesen gerjesztené az üzemanyagok iránti keresletet – konzerválva így a jelenlegi gazdasági és fogyasztási szerkezetet –, miközben éppen a takarékosagra és az energia hatékonyabb felhasználására kellene ösztönözni a lakosságot és a gazdaság szereplőit. Magyarországon azonban még mindig nem tükrözi a fosszilis energiahordozók ára azok valódi költségeit. Sem azt nem jelzi megfelelően a felhasználók részére, hogy egy korlátozottan rendelkezésre álló erőforrásról van szó, sem azt, hogy mekkora környezeti károkkal jár a társadalomra nézve. Mindez rendkívüli mértékben megnehezíti a nemzetgazdasági szerkezetének korszerűsítését, és gátolja az innovációt.

Továbbá, ha a kormány csökkentené az üzemanyagok jövedéki adóját, az így kieső bevételeket máshonnan kellene előteremteni, erre nézve azonban az adócsökkentést követelőknak sincsenek konkrét elképzeléseik.

Forrás és további információ: http://greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=26415

NFM: véglegesítés előtt Magyarország hosszú távú energiapolitikai stratégiája

A legfőbb célok megvalósítását szolgálni hivatott eszközrendszer öt eleme a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése, az atomenergia szerepének fokozása, a regionális energetikai infrastruktúra fejlesztése, új energetikai intézményrendszer kialakítása, valamint az energiahatékonyság és energiatakarékosság fokozásának kettőse.

Magyarország hosszú távú energiastratégiája a véglegesítés fázisába érkezett - ismertette Bencsik János klíma- és energiaügyért felelős államtitkár január 10-én az Energiapolitika 2000 Társulat rendezvényén.

A véglegesítés alatt álló Energiastratégia 2030 dokumentumról az államtitkár elmondta: annak kereteit a hazai gazdaságot meghatározó tényezők - a rendelkezésre álló erőforrások, a társadalom teljesítőképessége, és a geopolitikai lehetőségek - jelölik ki. E keretek között a legfontosabb stratégiai céljaink a versenyképesség biztosítása, a fenntarthatóság kritériumainak való megfelelés, és az ellátásbiztonság erősítése.

Forrás és további információ : <http://zoldtech.hu/cikkek/20110112-hosszu-tavu-energiastrategia>

Szabadulás az energiatüggőségtől

Időpont: 2011. február 2. (szerda) 10:00-17:00 óra

Helyszín: Parlament Vadász terme (Budapest, Kossuth Lajos tér 1-3.)

Az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága, a Fenntarthatóság Felé Egyesület, a Magyar Természetvédők Szövetsége, és a Közép-Kelet Európai Bankfigyelő Hálózat közreműködésével „Szabadulás az energiatüggőségtől” címmel konferenciát rendez.

A rendezvény célja az Európai Unió soros elnökségéből adódó, energetikai téren felmerülő lehetőségek számbavétele, különös tekintettel a hazai fosszilis energiahordozó-felhasználás csökkentése, illetve a Nabucco gázvezeték szükségességének elemzése kapcsán.

A nagyszámú jelentkező miatt sajnos további regisztrációt nem tudnak fogadni, de ha szeretnék a konferenciáról összefoglalót kapni, megadhatjuk elérhetőségünket a rendezvény [weblapján](#).

További információk: Fazekas László, Magyar Természetvédők Szövetsége, Telefonszám: 1-216-72-97.

Indulnak az ÖkoKörök!

A Tudatos Vásárlók Egyesülete új, közösségi részvételen alapuló környezetvédelmi akcióprogram indít Budapesten és Pest megyében. Szeretnéd megismerni mások háztartászöldítő tapasztalatait, vagy elmondanád a te tippjeidet? Csatlakozz az ÖkoKörökhöz!

Az ÖkoKörök lényege a kiscsoportos, személyes élményeken keresztül tanulás. Öten-nyolcan állnak és járnak össze két-három hónapig, hogy hétről-hétre különböző környezettudatos fortélyokat tanuljanak meg, próbáljanak ki és gyakoroljanak be. A program eddig milliányi embert mozgatott meg 20 országban, akik a program végére átlagosan 43%-kal kevesebb hulladékot dobtak a kukába, 12%-kal csökkentették energiatüggőségüket és 21%-kal kevesebb vizet használtak. Van kedved neked is hozzá?

A SZERVEZŐK VÁRJÁK JELENTKEZÉSEDET!

...ha szívesen lennél csoportvezető;

...vagy ha szívesen lennél ökokör-tag;

...és ha Budapesten vagy Pest megyében laksz.

Bárki lehet résztvevő, a lényeg, hogy legyen beleszólása, mi történik az otthonában. Ez az előfeltétele annak, hogy a változások valóban hosszú távúak lehessenek.

Ha tagnak jelentkezel, de nincs még csoportod, a lehetőségek szerint összehoznak lakóhelyeden más érdeklődőkkel. Ha pedig szívesen vezetnél másokat is a tanulás útján, szeretettel látnak a körvezető képzésen, amire **2011. február 11-13-án** (péntek kora este, szombat és vasárnap délelőtt) kerül sor Budapesten.

Figyelem, a csoportvezetők száma limitált! **A képzésre való jelentkezés határideje: február 7.**

Jelentkezés és további részletek: <http://www.okokorok.hu>

Város az autón túl, avagy Budapest-alternatívák

Időpont: 2011. jan. 20. - 2011. márc. 11.

Helyszín: BVE Podmaniczky-terme, Budapest V. Kossuth Lajos u. 14-16.

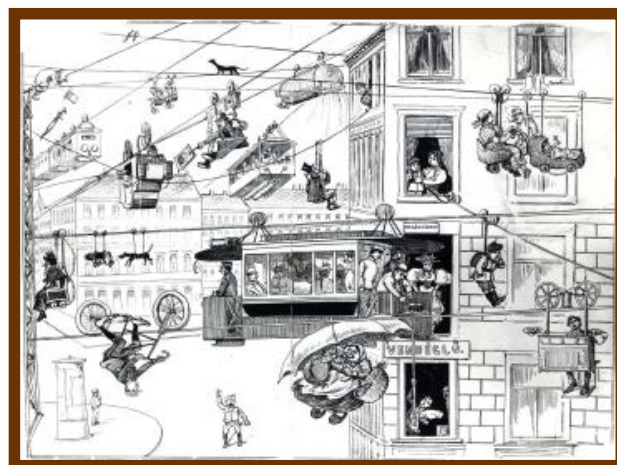
Milyennek képzeljük Budapestet 20 év múlva? Vajon élhetőbb lesz, mint most? Hogyan lehetne fenntartható a budapesti közlekedés, és mitől lesznek szerethetőek Budapest utcái? Ilyen kérdésekre keresték a választ civilek és szakmabeliek, közlekedéssel és formatervezéssel foglalkozó egyetemi hallgatók, szakmai kutatóközpontok és budapestiek, akiknek ötleteit a Budapesti Városvédő Egyesület kiállításán tekinthetik meg az érdeklődők.

A kiállítás több szakmai és civil szervezet, köztük a Levegő Munkacsoport együttműködésével jött létre, és Tarlós István főpolgármester nyitotta meg január 20-án, 16:30-kor.

A március 11-ig hétköznapokon munkaidőben megtekinthető tárlaton az alternatív közlekedési eszközöktől a kerékpáros nagyvárosi infrastruktúra XXI. századi vízióján át a város fenntartható jövőjéig kis ötletek és nagyszabású elképzelések egyaránt megfogalmazódnak.

Ilyen például a távoli jövőnek tervezett innovatív közlekedési rendszer, a 2002 óta nagy sikerrel működő Budapesti Autómentes Nap, a Szociális Bringa Projekt, a dunai tömegközlekedésre tervezett Duna Express hajóárat hajótípusa és kikötő-terve és a budapesti Rákóczi útnak a Studio Metropolitana által javasolt átalakítása.

Forrás: http://greenfo.hu/programajanko/programok_item.php?id=5347&kateg=1

Elláthatunk 9 milliárd embert 2050-re?!

A 2050-re 9 milliárdos lélekszámra bővülő Földet el tudjuk majd látni, ráadásul a fenntarthatóság égíse alatt – legalábbis ezt állítja az *Agrimonde*, a francia mezőgazdasági és fejlesztési ügynökség az INRA és CIRAD legfrissebb riportja alapján.

A francia csoport világmodellje a kalóriaszükségletekre épült. A cél az volt, hogy 2050-ben minden emberre napi 3000 kilo-kalória jusson, amelynek 1/6-a állati eredetű. Az ezen feltétel alapján futtatott globális modell változói elsősorban azok voltak, hogy a mezőgazdasági területeknek vannak-e környezeti korlátai.

A tanulmány egyik vezetője, Hervé Guyomard (INRA) szerint az eredmények alapján 2050-ben el tudjuk látni bolygónk 9 milliárd lakóját fenntartható módon. A kutatás további, a szakembereket is meglepő megállapítása az volt, hogy egyes területek még inkább élelmiszerimport-függőek lesznek, még akkor is, ha termelésük növekedni fog. Mindez azt jelenti, hogy az élelmiszer árak globális fluktuációja akadályokat gördít majd az import útjába és a továbbiakban még inkább élelmiszerellátási problémákhoz vezethet.

Ezenfelül a kutatás azt is megmutatja, hogy a gazdagabb társadalmaknak kevesebbet kell fogyasztani, hiszen jelenleg 800 kalória/fő/nap megy veszendőbe hulladék formájában elsősorban a fejlett országokban.

Forrás és a cikk folytatása: <http://www.diverziti.hu/2615/ellathatunk-9-milliard-embert-2050-ben/>

A kép forrása: <http://www.thevibe.socialvibe.com>

Róma bukása és a klímaváltozás

Az éghajlat közrejátszhatott Róma felemelkedésében és bukásában - állítja egy nemzetközi tudóscsoport, amely kutatásaival kapcsolatban felhívja a figyelmet a jelenkori globális felmelegedés veszélyeire. A tudóscsoport fák évgyűrűit vizsgálta, és a mérések alapján rekonstruálták Közép-Európa elmúlt 2500 évének időjárását.

A Római Birodalom korában, mintegy két évezrede a nyarak melegek és csapadékosak voltak, az éghajlat kevésbé volt változékony, ez a földműves közösségek prosperálásának kora volt. Kr.u. 250 és 600 között az időjárás változékonyabbá vált, ez volt a Nyugat-római Birodalom hanyatlásának és bukásának, valamint a népvándorlások kora, amely gyökeresen "átrajzolta" a kontinens lakosainak etnikai összetételét.

A hőmérséklet és a csapadék mennyisége csupán a 800-as évek elején tért vissza a római kori szintre - ez az az időszak, amikor Európában "konszolidálódtak" az új királyságok.

Mint kutatók rámutatnak, a modern társadalmak kevésbé sérülékenyek, bár nem teljesen "immunisak" az éghajlatváltozással szemben.

A cikk forrása és folytatása: http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=26430

A környezetvédelem nem prioritás

– a magyar EU elnökséget bírálta a francia környezetvédelmi miniszter

Nathalie Kosciusko-Morizet, az ökológia, a fenntartható fejlődés, a közlekedés és a lakásügy minisztere a nemzetgyűlés illetékes bizottságának egyik januári ülésén úgy fogalmazott, hogy **2011-ben az egyik legnagyobb tét a kiotói szerződés jövője.**

Ha a következő nagy klímacsúcs-értekezleten, 2011 végén Durban városban nem jutnak dűlőre - az iparosodott országokat illetően az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését számszerűen rögzítő - kiotói egyezményt felváltó megállapodásról, nem lesz többé kötelező érvényű eszköz, és fennáll a veszélye annak, hogy összeomlik a szén-dioxid kvóták kereskedelme - fejtegette a miniszter.

"Mindez a 2011-es év tétje, európai szinten kissé bonyolult összefüggésekben, mivel **a soros magyar és lengyel (EU-) elnökség közül egyik sem mutat különösebb érdeklődést általában véve a fenntartható fejlődés és különösen a klímaváltozás elleni küzdelem iránt**" - jelentette ki Kosciusko-Morizet.

"A magyarok a környezetvédelmi munkacsoport brüsszeli ülésére azzal jöttek, hogy +a környezetvédelem nem képezi részét prioritásainknak+."

Az 1997-ben aláírt és 2005 februárjában hatályba lépett kiotói egyezmény első szakasza 2012-ben lejár, és több ország, köztük Japán és Oroszország már világosan értésre adta, hogy nem kívánják kötelezettségeket vállalni egy második periódusra. Az Európai Unió soros elnökségét az első félévben Magyarország tölti be, a második félévben pedig Lengyelország.

Forrás és bővebben a cikk: <http://www.mr1-kossuth.hu/hirek/eu-2011/a-magyar-eu-elnokseget-biralta-a-francia-kornyezetvedelmi-miniszter.html>

Miért fontos a biodiverzitás?

Válaszok Minisztereknek és Gyerekeknek

Ez a történet minisztereknek és gyerekeknek egyaránt íródott. Zsuzsáról és Péterről, "tipikus fiatalokról" szól: bár mindketten szeretik a természetet, elég keveset tudnak környezetükről, amely körülveszi őket, illetve arról, hogy a természet és a biodiverzitás milyen fontos szerepet játszik saját életükben.

Szerencsére közös utazásukon találkoznak egy férfival, aki el tudja nekik magyarázni, mik az összefüggések a biodiverzitás és a klímaváltozás, a turizmus és a szegénység, vagy a bioüzemanyagok és a rizs ára között. Ahogy utazásuk végéhez közeledik, Zsuzsi és Péter kezdi megérteni, hogy az emberiség sorsa és a biodiverzitás elválaszthatatlanul kapcsolatban állnak. Csatlakozzon Ön is Zsuzsihoz és Péterhez ezen az utazáson, és fedezze fel, mik korunk legégetőbb környezeti problémái!

A kiadvány ingyenesen letölthető innen:

<http://www.ceeweb.org/hun/kiadvanyok/miert%20fontos%20a%20biodiverzitas.pdf>

Vigyázat, ehető!

2010 áprilisában mutatták be Magyarországon a "Vigyázat ehető - A francia bioforradalom" című dokumentumfilmet. A film egy kis dél-franciaországi faluról szól, amelynek polgármestere elhatározta, hogy a gyermekek egészségének megóvása céljából az iskolai étkezdét biokantinná alakítja át, ahol csak helyi termelők által előállított, egészséges élelmiszerekből főznek. Döntésének háttérében azok a filmekben is elhangzó, mellbevágó megbetegedési statisztikák álltak, amelyek szerint Európában a rákos megbetegedések 30 százaléka a környezetszennyezéssel, 40 százaléka pedig az élelmiszerekkel hozható összefüggésbe, miközben a gyerekeket sújtó rákbetegségek száma évente 1,1 százalékkal nő.

A filmben megszólaló gyerekek, szülők, tanárok, orvosok, újságírók, gazdálkodók, képviselők, tudósok meglepően nyíltan beszélnek tapasztalataikról, aggodalmaikról és felháborodásukról. Elének tárják személyes történetüket, leleplezve a visszaéléseket, ugyanakkor javaslatokat is tesznek, természetesen azzal a megjegyzéssel, hogy az érintetteknek felelősséget kell vállalniuk tetteikért. Tanulságos és felkavaró vallomások ezek, amelyek sürgetik a valósággal való szembenézést.

Forrás: <http://www.egeszsegkalauz.hu>; <http://www.greenfo.hu>

Megoldás: 21 órás munkahét?

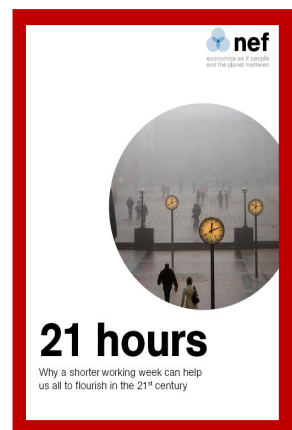
Avagy hogyan teremthetne egy rövidebb munkahét virágzó 21. századot

A New Economics Foundation „21 óra” című izgalmas jelentése egy jóval rövidebb munkahét lehetőségeit vitatja. Radikális változtatást javasol: a „normális” heti 40 vagy több munkaóra helyett 21-et.

A fizetett kötelező munkaórák jelentős csökkentése új lehetőséget kínál korunk számos krízishelyzetére. Sokunk jóval többet fogyaszt, mint amennyit gazdaságilag megengedhet magának és amennyit a természeti környezet még tolerálni tud, de valahogy mégse vagyunk jobban ettől – ráadásul eközben sokan szegénységben élnek, és éheznek. Ha a jóléti országokban továbbra is a gazdasági növekedés a cél, lehetetlen lesz a tervezett szén-dioxid kibocsátási célokat elérni. A növekvő egyenlőtlenségek, a kudarcot valló globális gazdaság, a kritikus mértékben felélt természeti erőforrások és a gyorsuló klímaváltozás komolyan fenyegeti az emberi civilizáció jövőjét.

A 21 órás „normális” munkahéttel megoldódna jó pár sürgető, egymással összefüggő probléma: túlóra, munkanélküliség, túlfogyasztás, magas szén-dioxid kibocsátás, alacsony jóléti mutatók, a múltban gyökerező egyenlőtlenségek, és a fenntartható életvitel megvalósítását, az egymással való törődést, az élet pusztá élvezetét megghiúsító időhiány.

Forrás: http://neweconomics.org/sites/neweconomics.org/files/21_Hours.pdf

Jól nézd meg, hogy mit eszel!

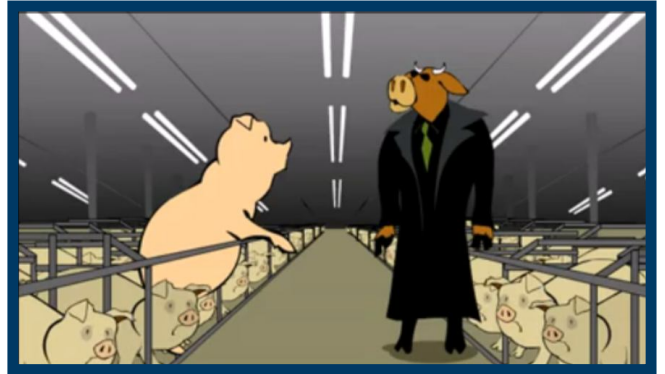
<http://www.vitalland.hu/meatrix>

Jó néhány évvel ezelőtt hatalmas sikert arattak a Mátrix filmek világszerte. Mindenki ismerte a kék és a piros pirula jelentőségét.

Ezt a népszerűséget próbálta meg kihasználni egy kis csoport, hogy **felhívja az emberek figyelmét a nagyüzemi állattartás visszaságaira**. Megközelítőleg 2 éve jelent meg az első Meatrix (*meat = hús*) epizód, melyet újabbak követtek. Ezek a néhány perces rövidfilmek több millió emberhez jutottak el a világon.

Az egyetlen veszélye annak, hogy ilyen humoros környezetbe helyezték a mondanivalót, hogy nem mindenki veszi majd teljesen komolyan. Pedig sajnos elég sűrű a helyzet, ráadásul még soha sem volt ennyire aktuális, mint napjainkban.

Forrás: <http://www.vitalland.hu/meatrix> (A film ugyanitt megtekinthető.)

Blackle – az energiatakarékos webes keresőszolgáltatás

<http://www.blackle.com>

A Blackle (www.blackle.com) a Google által üzemeltetett keresőszolgáltatás, amely egy kis lépés az energifelhasználásunk csökkentése felé. Hogyan? A számítógépünk monitorának energiafogyasztása attól függ, hogy mennyiféle szín van a megjelenítendő képen. A legtöbb energiát a fehér és világos színek megjelenítésekor fogyasztja a monitor. A Blackle kereső azáltal, hogy fekete háttérrel rendelkezik, és minél kevesebb egyéb színt jelenít meg, kisebb energiafelhasználást eredményez.

Azt, hogy eddig pontosan mennyi energiát spórolt meg a fekete Google, a honlap folyamatosan kijelzi (Wattóraban). Habár a számok magukért beszélnek, a módszer legnagyobb haszna talán abban nyilvánul meg, hogy azok, akik minden alkalommal a fekete keresőképernyőt látják meg, amikor elindítják a böngészőprogramjukat, folyamatosan emlékezhetnek arra, hogy milyen fontos, hogy apró lépéseket tegyünk az energifelhasználásunk csökkentése felé.

Forrás: <http://www.blackle.com/about>

Tatabányai helyi klímavédelmi magazin

Forrás: <http://klimakor.lapunk.hu>

Íme itt egy fekete hátterű honlap, amelyet bátran nézegethetünk. A tatabányai helyi klímavédelmi magazin célja, hogy megismertesse a látogatókat a klímaváltozással kapcsolatos jelenlegi tudományos eredményekkel - álláspontokkal, és felvázoljon néhány lehetőséget a közös jövőnköt illetően.

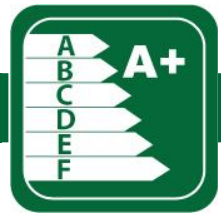
A helyzet megismertetésével azt ösztönzi, hogy a döntéseink során vegyük figyelembe a klímaváltozás tényét, és még esetleg áldozatokat is vállaljunk a további problémák megelőzésének érdekében.

Találunk itt a klímaváltozással kapcsolatos rajzzal illusztrált általános információkat, egyéb olvasnivalókat, és letölthető dokumentumokat. A honlap látogatása tehát nem csak tatabányaiak számára hasznos!

Forrás: <http://klimakor.lapunk.hu>

Iskola PET-palackból

Az újrahasznosításon kívül lehet-e értelmes dologra fordítani a szanaszét dobált műanyag üdítő palackokat? Talán. A Fülöp-szigetekiek életét könnyíti az a "könnyűszerkezetes technológia", mellyel épületet emelnek a vissza-visszatérő földrengés, tájfun és cunami által sújtott régióban.

Gyorsnak gyors, könnyűnek könnyű. Ha szkeptikusak lennénk, megkérdezhetnénk: ugyan statikailag terhelhető-e, mennyire állékony. Erről nem szólnak a külföldi cikkek, de azért fogadjuk el, hogy amilyen célt szolgál a gyorsépítésű palackiskola, arra ez éppen megfelel.

Az **Ecoblog.it olasz környezettudatos blog** a napokban számolt be a Manila közeli **San Pablo Laguna városának vállalkozásáról**, ahol 560 négyzetméternyi területen építenek rendhagyó iskolát. A beszédes nevű Bottle school projektet a My Shelter Foundation indította. A szervezet kifejezetten katasztrófaálló, fenntartható, azaz helyben fellelhető, újrahasznált vagy újrahasznosított anyagokból készített épületeket tervez, és segít a kivitelezésben. ...

További részletek a **Manila Bulletin**-ben ahol az építés módját is bemutatják. Guatemalában egy másik technológiával készülnek a palack épületek.

Forrás: http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=26432&PHPSESSID=01296df3674ee2bcc7221e628be855ad

Öko-kütyü: töltsd fel a telefonod marokerősítővel

A képen látható tárgyat nem nagyon kell magyarázni: a japán Mac Funamizu által tervezett marokerősítő egyértelműen duplán hasznos. Nem csak izmokat edz – a mobilunkat is feltölti az erősítés végére. Különösen jól jöhet áramforrás-hiányos helyzetekben, amikor sürgősen szükség lenne a lemerült telefonra.

Talán a dolog ellen szól, hogy a telefon kézi erővel történő újraélesztése elég időigényesnek tűnik – különösen, hogy számtalan egyéb öko alternatíva létezik már telefонтöltésre (ld. a napelemes mobiltöltők széles választékát). Ettől függetlenül csakis előnyünk (és sikerélményünk) származhat abból, ha az edzésnek azonnal látható eredménye van ☺

Gondoljunk bele, mennyi energiát termelhetnénk, ha minden erősítőgépet és szobabiciklit áramfejlesztővé alakítanánk...

Forrás: <http://www.ecofriend.org/entry/eco-gadget-wrist-grip-charging-exercise-to-reinstate-life-into-your-gadget/>

Téligumi kerékpárra házilag – jég és hó nem akadály

Kipróbált ötlet Seattle-ből: gyorsan felszerelhető, olcsó és lehet, hogy viccesen néz ki, de működik!

Kell hozzá két csomag műanyag kábelkötegelő (beszerezhető barkácsboltban, elektronikai szaküzletben stb.) és az alábbi link, ahol közeli képeken megismerhetjük a kötegelők ügyes fel- és elhelyezését. A felvezetett bringával lehet gyorsítani, lassítani, fékezni és farolni még azokon az útszéli részeken vagy pórul járt bicikliutakon is, ahova a hókotrók a jégdarabokkal vegyes hókupacokat túrták. A kötegelők rendszeren kapaszkodnak a legletaposottabb felszínen is, ugyanakkor elég vékonyak ahhoz, hogy lassabb tempónál vagy rövidebb hómentes szakaszokon a bringa ne zötyögjön rajtuk.

Forrás és további információ:

http://www.dutchbikeco.com/blog/Dutch_Bike_Co_Weblog/post/Seattle_Snowpocalypse/

A NOE Régióközpontjai, a régiós titkárok elérhetőségei

Régió	Régiós titkár	E-mail
Felső-Duna (Győr)	Horváth Hajnalka Tel.: 70/776-0011	horhajni@gmail.com
Balaton (Lesencetomaj)	Molnárné Budai Angelika Tel.: 70/614-4978	angelika.budai@gmail.com
AI-Duna (Pécs)	Várdainé Kiss Krisztina NOE flotta: 70/332-3514	vardaikr@t-online.hu
Észak-Magyarország (Fót, Eger)	Bertalan Zoltánné, Angéla Tel.: 70/339-2955	bertalan.z@fibermail.hu
Közép-Magyarország (Monor)	Szőnyiné Gábor Mária Tel.: 70/934-3339 Vitálisné Malik Judit Tel.: 70/934-3340	szonyis@monornet.hu juveno@citromail.hu
Felső-Tisza (Püspökladány)	Szilágyiné Kerekes Margit Tel.: 70/776-0877	sznkmmar@gmail.com
Dél-Alföld (Orosháza)	Benedek Szilvia Tel.: 70/332-3509	bszilvi0502@freemail.hu

Szerkesztő: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Baranyi Gabriella és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.
Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Tel.: 00-28-415-691
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org
Nagycsalád – kis lábnyom program: www.kislabnyom.hu
Az első két havi szám kivételével megjelenik minden második héten.